

Бүгү чурттарның пролетарийлери, каттыжыңар!

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунуң, Тыва АССР-ниң Дээди
Совединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 36 (12426)

1984 чылдың февраль 11, суббота

1925 чылда
үндээлгитинген

Өртүз 3-көп.

СЭКП Төп Комитетиниң, ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Президиумунуң, ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Коммунисттик партияга, совет улуска КЫЙГЫРЫ

Эргим эштер!

Совет Эвилелиниң Коммунисттик партиязы, бүгү совет улус аар кажыдалга таварышты. Ленинчи партияның болгаш Совет күрүнениң шылгарангай ажылдакчызы, социалисттик Төрөөн чурттуң чалбыштыг патриоду, тайбың болгаш коммунизм дээш могаг чок демиселчи Юрий Владимирович Андропов амы-тыныңдан чарылды.

Ооң амыдырал-чуртталгазы—партияның болгаш чонунуң эрге-ажыктарына, Ленинниң өндүрүлүгү херээңге кызыгаар чок бараан болушкунуң үлгер-чижээ. Партияның даалгазын өзүгаар ажылдап барганы бүгү-ле албан-дужаалдарга Юрий Владимирович Андропов бодунуң бүгү күжүн, билин, амыдыралчы аажок улуг дуржулгазын партияның политиказын чайгылыш чок боттандыраарына, коммунисттик идеяларын тилелгези дээш демиселге бараалгаткан. Политиктиг улуг удуртукчуңуң шынарлары Ю. В. Андроповтуң бүгү-ле хөй талаалыг ажыл-чорудулгазына — комсомол ажылына болгаш Ада-чурттуң Улуг дайынының чылдарында Карелияга партизан шимчээшкенин организаастаарына, партийжи болгаш дипломаттыг ажыл-чорудулганын эң харыскалгалыг участоктарына чырыткыландыр илергейлеттинген. Бистин күрүнениң айыыл чок чоруун быжыглаарына ол хөй күжүн кириген.

Эш Андроповтуң — ленинчи хевирин удуртукчузуңуң — шылгарангай арга-мергежилдери болгаш организакчы талантызы СЭКП ТК-ның Чингине секретарына болгаш ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Президиумунуң Даргазына ажылдаан албан-дужаалдарына илергейлеттинген.

СЭКП Төп Комитетин Ю. В. Андропов үр эвес үеде баштап келген. Ынчалзажок ол үениң дургузунда партия XXVI съездиниң угланышкыны биле чорувушаан, ону чогадыкчы өзү-биле байтыпшаан, чурттуң экономиказын болгаш социал-депшилгезиниң бүгү угланышкынына бүзүрелдиг бурунгаарлаашкыны хандырган.

СЭКП ТК-ның ноябрь (1982 ч.), июнь болгаш декабрь (1983 ч.) Пленумнары партияның болгаш чонунуң амыдыралына, ооң бузулбас чангыс эвин быжыглаарына эң чугула үе-чада болган. Пленумнарын шийттирлеринде, Ю. В. Андроповтуң чугааларында партияның амыг стратегиязы — бышкан социализмни сайзыраңгайдыарының стратегиязы хөгжүтүнген болгаш тодаргайжыттынган.

Ол үеде партияның болгаш чонунуң күженишкенин экономиказын хөгжүлдесин дүргедеринче, улус ажыл-агыйын эргелеп башкаарын экижидеринче, партиянын, күрүнениң болгаш күш-ажылдың сагылга-чурумун быжыглаарынче, кадрларын харыскалгалыг бедидеринче, массаларын чогадыкчы идекпейин хөгжүдеринче мөөнөттинген турган.

Партияның хүлээп алган хемчеглери чангыс энис сорулгага—совет кижилерин чаагай чоруун бедидеринче, Совет күрүнениң күчү-шыдалын күштелдеринче чагылткан. Ол бүгүге Юрий Владимирович Андроповтуң ачы-хавыязы кайгамчык улуг.

Социалисттик дем каттыжылгазын чурттарынын бүгү талаалыг кады ажылдажылгазын хөгжүдеринче, делегейниң коммунисттик болгаш ажыл-чонун шимчээшкенин чангыс эвин база сырый каттыжышкынын быжыглаарына, улустарын хосталга болгаш хамаарышпас чорук дээш демиселин деткиринге Ю. В. Андроповтуң салышкыны дыка улуг.

Ооң удуртукчузы-биле СЭКП ТК болгаш Совет күрүнне даштыкы политиктиг ленинчи угланышкыны—термоядролуг дайының айылын чайладырынче, империализмниң агрессив чимченишкенин шынгы ойтуу шавышкынын бээринче, тайбыны болгаш улустарын айыыл чок чоруун быжыглаарынче угланышкынын делегей ареназына чайгылыш чок болгаш шудургу боттандырып келген.

Кажыдалдын бо хүннеринде коммунистер, бүгү совет улус партиянын ленинчи Төп Комитетин, СЭКП ТК-ның Политбюрозуң долгандыр улам сы-

рый каттыжып турар. Коммунисттик партияны бодунуң шылгаттыңан, коллективтиг баштыкчызы деп Совет Эвилелиниң ажылчы чоннары көрүп, улустарын үндесин эрге-ажыын илередиң турар, ооң иштиги болгаш даштыкы политиказын амыдыралга боттандыраар дээш олар долу шийттирлер. Партияның ленинчи угланышкынын чайгылыш чок. СЭКП-ниң XXVI съездиниң, ооң Төп Комитетиниң дараазындагы Пленумнарын ажылдап кылганы билдингир болгаш тодаргай программа-биле партия чепселгенген.

Бүдүрүлгени бүгү талаалыг интенсификаастарын, эртем-техниктиг депшилгени дүргедериниң, организаастыг чорукту болгаш сагылга-чуруму күштелдериниң, чонунуң материал болгаш угаан-бодал амыдыралынын соксаал чок өзүлдезиниң угланышкынын СЭКП чүткүлдүг болгаш чайгылыш чокка ам-даа чорудар. Ажылчын ангынын, колхозчу тараачынын болгаш улусчу интеллигенциянын бузулбас эвилелин, ССРЭ-ниң улустарын акы-дунма найыралын ол быжыглаар, социалисттик демократияны хөгжүдөр, совет патриотизмни болгаш пролетаржы интернационализмни өзүзүңа, коммунизмни өндүрүлүгү идеалдарына кижилерни кижизидер.

Делегейниң нарын, эң айыылдыг кылдыр чидигленген амыг байдалында СЭКП, Совет күрүнне тайбынын херээн чайгылыш чокка камгалап атырарын, туруштуг болгаш серемчиледиг болурун, империализмниң авантюрист бодалдарын шийттирли-биле үзе шаварын, чурттуң камгалап күчүзүң быжыглаарын бодунуң эң чугула хүлээлгези деп санап турар.

Делегей айтырыгларын күш дөгөп шийттирээр чорукка совет улус кажан-даа удур. Дайын чок делегей дээрге, бистин идеалымыс-тыр. Быжыг тайбын дээш демиселге социализмни акы-дунма чурттары, коммунисттик болгаш ажылчын партиялар, национал болгаш социал хосталга дээш демисежиң турарлар, термоядролуг айыылды чайладыр дээш түрүп турар чонунуң калбак массалары бистин-биле кады кирип турар.

Бистин партиямыс болгаш күрүненис тизме-бүрү нийтиел тургузулуг күрүнелериниң тайбын кожалбээ догунаашкынын принциптерин амыдыралга моон сонгаар-даа быжы-биле болгаш чайгылыш чокка чорудар апар. Бүгү чурттар-биле тайбын чурттаарын, тайбынын эрге-ажы дээш ак сеткилде болгаш боттуг өзү-биле ажылдаарына белен чазактар-биле болгаш организациялар-биле идекпейди кады ажылдаарын күзеп турар бис.

Партия, Төп Комитет, ооң удуртукчу өзээ ленинчи туку, Улуг Октябрын херээңге чайгылыш чок шыныч дээрин совет улус бүзүрелдиг билер. Чонунуң идегели партия ыдыкты-биле үнсеп, совет кижилерин чаагай чоруунуң болгаш ааскежиниң дугайында сагыш салышкыны бодунуң ажыл-чорудулгазынын дээди энис сорулгазы кылдыр санап турар. Партиянын болгаш чонунуң чангыс эвин бистин күжүвүстүң үндесин болуп келген болгаш болуп-даа турар, ындай болур-даа.

Юрий Владимирович Андропов Марксист-Энгельстин-Ленинниң номналыга кызыгаар чок бердинген, принципалдыг болгаш бөдүүн, күш-ажыл кижилеринге чоок, оларнын хергелдеринге болгаш амыдыралына сагыш човангыр, бүгү чүдүдери социалисттик Ада-чурттуң эрге-ажыктарына чагытып билер кижилер коммунисттерин, бүгү совет кижилерин сагыш-сеткилинге кезээде артар.

Коммунистер, бүгү совет кижилер ангы талазы-биле боттарынын медреселдин болгаш организаастың, боттарынын коллективчи мөзү-шынарларын улам-на чаа күш-биле илергейлээр болгаш улус ажыл-агый планнарын болгаш социалисттик хүлээлгелерин күүселдесин, бистин улуг Төрөөн чуртувустуң улам ынайгы чектелешкенин энис сорулгалыг эрес-кызымаккай күш-ажылды биле хандыраар дээрзинге ханы бүзүрелди Совет Эвилелиниң Коммунисттик партиянын Төп Комитетин, ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Президиумун, ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлели илергейлээр тур.

СЭКП ТК-да, ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Президиумунда болгаш ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелинде

СЭКП Төп Комитетиниң, ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Президиумунуң болгаш ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң доктаатканы болза:

1. СЭКП ТК-ның Чингине секретары, ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Президиумунуң Даргазы Юрий Владимирович Андроповтуң мөчээни биле — холбаштыр 1984 чылдың февраль 11, 12, 13, 14-чү чуртка кажыдал хүннери кылдыр чарлаар.

Орнукушудуга хүнүнде эсе, сес чыл болгаш ортумак шалгалар өөредилге кичээлдери арттырбес.

2. Юрий Владимирович Андроповтуң мага-бодун орнукушудуга турар үеде Москвага, эвилелешкен республикаларын, найымсалдарыга, маалдыр-хоорайлар Ленин

градка, Волгоградка, Одессага, Севастопольга, Новоросийскке, Керичке, Тулага, маалдыр-инваз Брестке, а ол иштак Калининград, Львов, Дюда, Ростов, Куйбышев, Свердловск, Новосибирск, Чита, Хабаровск, Владивосток, Гелероморск, Ставрополь, Петрозаводск хоорайларга үгер-боолар-биле даштаашкынын кылдыр.

Соксаал чок бүдүрүшкүнүң бүдүрүлгелеринден алдыда Совет Эвилелиниң бүгү девискээринге шүбүтү бүдүрүлгелерин болгаш организацияларын ажылын ол-эсе үеде беш минута соксадыр; фабрикаларга, заводтарга, демир-оруктарга, даалы болгаш хем флудунуң судналарына гудоктар-биле үш минута дүргүзүңа салып кылыр.

Совет Эвилелиниң Коммунисттик партиязының Төп Комитетинден, ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Президиумундан, ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелинден

СЭКП Төп Комитетиниң Чингине секретары, ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Президиумунуң Даргазы Юрий Владимирович Андропов үр дарааның соевүде 1984 чылдың февраль 9-та 16 шак 50 минута турда мөчээниң Совет Эвилелиниң Коммунисттик партиязының Төп Комитетин, ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Президиумун болгаш ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлели партияга болгаш бүгү

совет улуска ханы кажыдал-биле дыңнадып тур. Коммунисттик партияның болгаш Совет күрүнениң шылгарангай ажылдакчызы, коммунизмниң идеалдары дээш, тайбын дээш быжыг туруштуг демиселчи — Юрий Владимирович Андроповтуң ады совет кижилериниң, депшилдегит бүгү кижилериниң чүрентеринге кезээде, артар.

Юрий Владимирович Андроповтуң аарып чоранының болгаш мөчээниң чылдагаанының дугайында МЕДИЦИНА ТҮҢНЕЛИ

Ю. В. Андропов, 1914 чылда төртүтүнген, интерстициалдыг нефриттен, нефросклерозтан, каталтаан гипертониядан, чигир диабеден, бүүрүктүң чедир ажылдаас чоруунуң нарындап хоочураа, ныдан аарып чорган.

1983 чылдың, февральдан эгелеш бүүрүктөрүнүн ажылдаар чоруунуң соксааны биле холбаштыр

гемодиализм-биле («кылдымал бүүрүк») эмнелешкенин турган. Чорудуп турган эмнээшкниң кадыкшыл байдалдыг чүгүртүрүлгө болгаш ажылдаар арга-иниетти хандырып турган. Ынчалзажок 1984 чылдың январьның төңчүзүнде иштиги органарга дистрофитик өскерлишкенин кездээриниң болгаш хан басымы.

кыны улам чавызааны биле холбаштыр надыкшылы бысыраан. 1984 чылдың февраль 9-та 16 шак 50 минута турда чүрөк-дамырын четпес ажылдаар чоруу улам кедерөө, тыныжы соксаанын мөчөө.

Патология-анатомия шийчелелин үзүңде диагноз бүрүн бадыткатынган.

СЭКП ТК-да, ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Президиумунда болгаш ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелинде

СЭКП Төп Комитетиниң, ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Президиумунуң болгаш ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң доктаатканы болза:

1. СЭКП ТК-ның Чингине секретары, ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Президиумунуң Даргазы Юрий Владимирович Андроповтуң орнукушударын организаастаар талазы-биле комиссияны дараазында составтыг кылдыр тургузар: эштер Черненко К. У. (даргазы), Алиев Г. А.,

Воротников В. И., Горбачев М. С., Гришин В. В., Громыко А. А., Романов Г. В., Соломенцев М. С., Тихонов Н. А., Устинов Д. Ф., Кузнецов В. В., Пономарев Б. Н., Чебриков В. М., Зимин М. В., Лигачев Е. К., Александров А. П., Шалаев С. А., Мишин В. М., Марков Г. М., Хренников Т. Н., Пономарев Н. А., Терешкова В. В., Сенякин И. И., Ульянов М. А., Климов П. И., Чичеров В. С., Абрамова Л. И.

2. Ю. В. Андроповту Кызыл шөлге орнукушудар.

СЭКП ТК-ның Чингине секретары, ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Президиумунуң Даргазы Юрий Владимирович Андроповтуң орнукушударын организаастаар талазы-биле комиссиядан

Юрий Владимирович Андроповтуң орнукушударын организаастаар талазы-биле комиссияны дараазында составтыг кылдыр тургузар: эштер Черненко К. У. (даргазы), Алиев Г. А.,

Воротников В. И., Горбачев М. С., Гришин В. В., Громыко А. А., Романов Г. В., Соломенцев М. С., Тихонов Н. А., Устинов Д. Ф., Кузнецов В. В., Пономарев Б. Н., Чебриков В. М., Зимин М. В., Лигачев Е. К., Александров А. П., Шалаев С. А., Мишин В. М., Марков Г. М., Хренников Т. Н., Пономарев Н. А., Терешкова В. В., Сенякин И. И., Ульянов М. А., Климов П. И., Чичеров В. С., Абрамова Л. И.

- 2-ги арын. 1984 ч. февраль

БАШТАЙГЫ ХЕРЭЭЖЕН ЧОЛААЧЫ

КОСМОС ТАВАРТЫ

Москвадан Саратовче шунту топ солундары космос таварты фототелеграф дуузы-биле дамчыдып турар апарган. Ол сорулгага турта бир-ле дугайында харылааган «Горизонт» спутниктин комментаторы кирип турар телевидение дамчыдылазанын «Москва» деп эң чаа системаны ажыглап турар.

Чаа системаның эң талазы чүд дээр, солун ариннары «Коммунист» партия чөрийн тус черде типографиязын кырында тургускан бичин атеннака хүдээ аллары болур. Спутник таварты дамчыдып удуз ажыкты. Харылааган 90 шутуннары хары угда хоста-лар. Солун ариннары ка-белдер-биле дамчыдып тур-да, черге тургустунар яны-бүрү шаптаразынар кос-

Финтерген МЕДЭЭЛЕР

ФКП-НЫҢ НЕГЕЛДЕЗИ

ПАРИЖ. (СЭТА). Иран-ның Улусту партиязын (ТУДЕ-ни) кеңигүнерин шаажылап өлүрер кылдыр шиптирлээн иран эрге-чагыраларын шиптирлээн күш чок болууларын болгаш ол партияны шиптирлээн 86 удузгучуларын болгаш акылдакчыларын хостаарын Францияда Коммунист партиязы негезн.

ТУДЕ-ниң удузгучула-рынга болгаш кеңигүне-ринге хамаарыштыр каргы-ол шиптирлэп бүгү делегей-ниң демократтык хой-ини-ти-зиниң ханы келгендези болгаш ФКП-ниң кыл-гырында да меде г л э н. ТУДЕ-ниң кеңигүнеринге болгаш Иранда өске-даа де-мократтарга удузгучула-рында шунтул хуру-даашкыларын, суд шип-ти-келдерин Франциян Ком-

ммунист партиязы шыңгым буруу шаап турар.

Иранда кижилерин эрге-лерин карызы-биле үрп-ту-рунунга массалык удузла-шыктыларын кылдырыче «Юнайтед» солун кылгыр-га болгаш ТУДЕ-ниң кеңи-гүнерин алы уде туугу-лазанын-биле Тебризде, Ширазда болгаш Керман-да судтан турарын айткан.

Политика талазы-биле Иранда хурудаштырлар-биле эп-сеткип каттышты-рылазанын комитетин Францияда тургусканын со-лун дамчаткан.

Мен чаа-ла чүвени билдир апарганымда, бистиң өвүс-ке улгады берген ашак ки-жи келтирдэр. Ол аң-мең дугайын чугаалай бергенде, ана тоолда дег солун бол-гулар.

Бичин кижиге, меңээ ол мында дигилээр:

— Даайн-дыр мен, Кара, таппың ал. Араатының ар-тын-шын чуртталга өскөн, чаагында собулду, ат-су-рагың аңгы. Хурей-оол деп кижиге боор мен. Сен база аңадың өөрдир меп.

Ол, шыпал-ла, бистиң тө-релин кижиге болган. Улус эрге-чагырамын баштайгы чылдарында байлардан ха-вырып алган малдын, хо-лорейиниң чамдызын алды араттарга дууламчы кылдыр үлөп берип турган. Хурей-оол база мунар айт, саап ижер инек алган. На-заны дөгүп, кырыгырже че-дир чер өглөп, чедимес, түрөйин болуп, аштан, су-кап, бактын-багын көрүп келген ол кижиге улус эрге-чачынын чылдарында дууламчыга алган каш ма-лы азыраа-азыраа аксы-га ой малды, ала-чурттуг, ёзулук кижиге амдырал-ды көргөн. Ыңчалажок ол

бичин уруулары-биле кады чыгылып алгаш, ол «отту-тергеи» көр дээп чүгүр-жүп каар бис. Аалмыстың улуг назмын кижилери бис-терин көргүдүп, ол «отту-тергеже» чоккушалаңар деп сургап турза-даа, кор-гуп, сестринисти уткаш, тоң чанынга бо-ла чеде бер-ген турар бис.

Даайн чорур деп баар-га, мен чалаачыга өөрдөп кат, даай, дээп эрешеп турган мен. Даайм көп-чүт эриг баарлыг, аки сө-килди кижиге чоран, оң меңээ улуг буянын ылта-нын черде улгас мен.

— Кыс кижиге чалаачы болуру көчүт солун чүве-дир — дээп, даайм мен өг-бүлө-биле кады «чирк-карамынга» олуртуп алгаш, Кызылга өңкөлгөн. Ол хүнүгү бугу назмында улгас мен, чүте дээр, ол мөң чалаачы болуру күзелинге эге ба-зым, мөң амдырал-чурт-талгага эңне аас-кеңигит хун болган.

Кызылга келгенде, даайм мен дээп эриг алгаш, «Сов-туттрас» деп алап турган албан чериниң даргаларыга чедире берген. Даайм олар-биле чугаалажып тургаш, чо-лаачыларын түр курузунга өөрини-биле кирип кааш:

— Кызыл өөринер сен, дункам. Чангыс-ла кыс ки-жи сен-дир сен. Ыңчагыш уруулар база чалаачылап ажылдап, нарын техниканы башкарып шыдаар-дыр деп чүвени херек кырында бир дугайында бадыткан көр-гүзүр тыва кыс сен-дир сен. Моон соңгаар сөөк улгери-биле өске тыва кыстар чо-лаачылап өөринер, кызыл-да нарын техниканы башка-рар апар өөсөп — деп, аажок-ла чагаан.

Чалаачыларын түр куру-зунга орус машина-биле турган. Курск орус, ты-ва дугайы эң билдир Дик-ти Салогов деп кижиге олурдуручулал ажылдап турган.

Менээ быжылган ол «М-1» деп машина-биле Ты-ваын Алыктарын Рево-люстуг Эвилеленин Топ Комитетиниң харысалга-лыг ажылдакчыларын Ты-ва Арат Республиканың бугу кожуунарына сургакчы-лаан үезинде сөөртүп, ол мышка кожуунарыга почта чүвенин чүрүп турдум.

Чүвенин шынып чугаала-р ужурут, Ыңчан Ты-ва Арат Республиканың нарыскалы Кызыл хоорайга-даа, ыра-чок кожуунарыга-даа ам-гы мышка ыклат-тас орук-тар чок турган. Ты-ва-ның арат чонуну, МЧЭ, ол уде күүрөөмүнүн мал-маганын шыдаар каалкан онгүл-чингил орук-

тары-биле эге орук изеп, доо-дун-доо-рука торулбай, машинасы үрелип каарга септес, кылып алгаш, ору-вус уламчылап чоруп турду-вус. Чогууна ол чылдарда көчүт непереней апарган ыры бо-ла сактып, сепки-сактыжым хайгытып келди-рди ийиң.

Калдан-Хамар артын-сынын Каскан болза, аштаа болза.

Каас, чараш машинага Чалаачылапкан бээр бир чыл ака бергенде, бир-ле хун «Совтуттрас» че-риниң даргазы мен келдире берген.

— Даарта эртенгичи он шакта ТАРН Топ Коми-тетин Чингиз секретары Салчак Калбакхөрекович То-каын хүлээп алышканын баар кижиге-дир силер. Ты-ваын баштайгы чалаачыла-тынын дугайында сонуур-гааш, оларны-биле чугаала-жып дээр-дир, таптыг белет-кенип алыңар — деп мындыг.

Бөдүнү арат кижиге бо-лгаш мен. Шыны херек, чүгү-жүрүм, чүгү белеткенип алыр кижиге боор мен деп, сактыжым аймаар-ла бер-ген.

Салчак Калбакхөрекович бисти бөдүнүг ажылдаар ка-бинетинге хүлээп алган. Ол баштайгы Ты-ва чалаачыларга ТАРН Топ Комитетиниң даалганын ёзуугар иңг ба-ймыр чедирип, республиканың үдүс ажыл-агыйына көчүт чугула чүктөр сөөртүргө оларын мога-шылгач чок ажылдап, чогуна төлөтүп баан болурун күтсөн.

Оң соонда ТАРН Топ Комитетиниң Политбюро-зун даасканын ёзуугар Тона дарга менээ Мантал бикни-ти тыяккан:

— Баштайгы ты-ва чалаачы кыстыр силер, моон соң-ке билинчип чедир алган. Удус ажыл-агыйын ыклат-тас чугула чүктөр ажылда-рар чорутулар — деп, Ондар Ке-невова чүгүлүп соосту.

И. КЕЛИК-СЕНГИ.

Чылар болгаш кижилер

болуру күзелинге чедир алдыр, кызыл командир да-йымның чыгыны күсөдир дээп кызып өөринип турган. 1936 чылдын күзүнде чо-лаачылар эргенин шыны-газын холга алдым. Күсө-лим-даа боттанган. «М-1» деп маркалыг беш олуттуг машинаны меңээ чүрүм ёзу-гаар хүлээди-даа берген чү-ве.

Менээ быжылган ол «М-1» деп машина-биле Ты-ваын Алыктарын Рево-люстуг Эвилеленин Топ Комитетиниң харысалга-лыг ажылдакчыларын Ты-ва Арат Республиканың бугу кожуунарына сургакчы-лаан үезинде сөөртүп, ол мышка кожуунарыга почта чүвенин чүрүп турдум.

Чүвенин шынып чугаала-р ужурут, Ыңчан Ты-ва Арат Республиканың нарыскалы Кызыл хоорайга-даа, ыра-чок кожуунарыга-даа ам-гы мышка ыклат-тас орук-тар чок турган. Ты-ва-ның арат чонуну, МЧЭ, ол уде күүрөөмүнүн мал-маганын шыдаар каалкан онгүл-чингил орук-

тары-биле эге орук изеп, доо-дун-доо-рука торулбай, машинасы үрелип каарга септес, кылып алгаш, ору-вус уламчылап чоруп турду-вус. Чогууна ол чылдарда көчүт непереней апарган ыры бо-ла сактып, сепки-сактыжым хайгытып келди-рди ийиң.

Калдан-Хамар артын-сынын Каскан болза, аштаа болза.

Каас, чараш машинага Чалаачылапкан бээр бир чыл ака бергенде, бир-ле хун «Совтуттрас» че-риниң даргазы мен келдире берген.

— Даарта эртенгичи он шакта ТАРН Топ Коми-тетин Чингиз секретары Салчак Калбакхөрекович То-каын хүлээп алышканын баар кижиге-дир силер. Ты-ваын баштайгы чалаачыла-тынын дугайында сонуур-гааш, оларны-биле чугаала-жып дээр-дир, таптыг белет-кенип алыңар — деп мындыг.

Бөдүнү арат кижиге бо-лгаш мен. Шыны херек, чүгү-жүрүм, чүгү белеткенип алыр кижиге боор мен деп, сактыжым аймаар-ла бер-ген.

Салчак Калбакхөрекович бисти бөдүнүг ажылдаар ка-бинетинге хүлээп алган. Ол баштайгы Ты-ва чалаачыларга ТАРН Топ Комитетиниң даалганын ёзуугар иңг ба-ймыр чедирип, республиканың үдүс ажыл-агыйына көчүт чугула чүктөр сөөртүргө оларын мога-шылгач чок ажылдап, чогуна төлөтүп баан болурун күтсөн.

Оң соонда ТАРН Топ Комитетиниң Политбюро-зун даасканын ёзуугар Тона дарга менээ Мантал бикни-ти тыяккан:

— Баштайгы ты-ва чалаачы кыстыр силер, моон соң-ке билинчип чедир алган. Удус ажыл-агыйын ыклат-тас чугула чүктөр ажылда-рар чорутулар — деп, Ондар Ке-невова чүгүлүп соосту.

И. КЕЛИК-СЕНГИ.

Чылар болгаш кижилер

болуру күзелинге чедир алдыр, кызыл командир да-йымның чыгыны күсөдир дээп кызып өөринип турган. 1936 чылдын күзүнде чо-лаачылар эргенин шыны-газын холга алдым. Күсө-лим-даа боттанган. «М-1» деп маркалыг беш олуттуг машинаны меңээ чүрүм ёзу-гаар хүлээди-даа берген чү-ве.

Менээ быжылган ол «М-1» деп машина-биле Ты-ваын Алыктарын Рево-люстуг Эвилеленин Топ Комитетиниң харысалга-лыг ажылдакчыларын Ты-ва Арат Республиканың бугу кожуунарына сургакчы-лаан үезинде сөөртүп, ол мышка кожуунарыга почта чүвенин чүрүп турдум.

Чүвенин шынып чугаала-р ужурут, Ыңчан Ты-ва Арат Республиканың нарыскалы Кызыл хоорайга-даа, ыра-чок кожуунарыга-даа ам-гы мышка ыклат-тас орук-тар чок турган. Ты-ва-ның арат чонуну, МЧЭ, ол уде күүрөөмүнүн мал-маганын шыдаар каалкан онгүл-чингил орук-

тары-биле эге орук изеп, доо-дун-доо-рука торулбай, машинасы үрелип каарга септес, кылып алгаш, ору-вус уламчылап чоруп турду-вус. Чогууна ол чылдарда көчүт непереней апарган ыры бо-ла сактып, сепки-сактыжым хайгытып келди-рди ийиң.

Калдан-Хамар артын-сынын Каскан болза, аштаа болза.

Каас, чараш машинага Чалаачылапкан бээр бир чыл ака бергенде, бир-ле хун «Совтуттрас» че-риниң даргазы мен келдире берген.

— Даарта эртенгичи он шакта ТАРН Топ Коми-тетин Чингиз секретары Салчак Калбакхөрекович То-каын хүлээп алышканын баар кижиге-дир силер. Ты-ваын баштайгы чалаачыла-тынын дугайында сонуур-гааш, оларны-биле чугаала-жып дээр-дир, таптыг белет-кенип алыңар — деп мындыг.

Бөдүнү арат кижиге бо-лгаш мен. Шыны херек, чүгү-жүрүм, чүгү белеткенип алыр кижиге боор мен деп, сактыжым аймаар-ла бер-ген.

Салчак Калбакхөрекович бисти бөдүнүг ажылдаар ка-бинетинге хүлээп алган. Ол баштайгы Ты-ва чалаачыларга ТАРН Топ Комитетиниң даалганын ёзуугар иңг ба-ймыр чедирип, республиканың үдүс ажыл-агыйына көчүт чугула чүктөр сөөртүргө оларын мога-шылгач чок ажылдап, чогуна төлөтүп баан болурун күтсөн.

Оң соонда ТАРН Топ Комитетиниң Политбюро-зун даасканын ёзуугар Тона дарга менээ Мантал бикни-ти тыяккан:

— Баштайгы ты-ва чалаачы кыстыр силер, моон соң-ке билинчип чедир алган. Удус ажыл-агыйын ыклат-тас чугула чүктөр ажылда-рар чорутулар — деп, Ондар Ке-невова чүгүлүп соосту.

И. КЕЛИК-СЕНГИ.

Чылар болгаш кижилер

болуру күзелинге чедир алдыр, кызыл командир да-йымның чыгыны күсөдир дээп кызып өөринип турган. 1936 чылдын күзүнде чо-лаачылар эргенин шыны-газын холга алдым. Күсө-лим-даа боттанган. «М-1» деп маркалыг беш олуттуг машинаны меңээ чүрүм ёзу-гаар хүлээди-даа берген чү-ве.

Менээ быжылган ол «М-1» деп машина-биле Ты-ваын Алыктарын Рево-люстуг Эвилеленин Топ Комитетиниң харысалга-лыг ажылдакчыларын Ты-ва Арат Республиканың бугу кожуунарына сургакчы-лаан үезинде сөөртүп, ол мышка кожуунарыга почта чүвенин чүрүп турдум.

Чүвенин шынып чугаала-р ужурут, Ыңчан Ты-ва Арат Республиканың нарыскалы Кызыл хоорайга-даа, ыра-чок кожуунарыга-даа ам-гы мышка ыклат-тас орук-тар чок турган. Ты-ва-ның арат чонуну, МЧЭ, ол уде күүрөөмүнүн мал-маганын шыдаар каалкан онгүл-чингил орук-

тары-биле эге орук изеп, доо-дун-доо-рука торулбай, машинасы үрелип каарга септес, кылып алгаш, ору-вус уламчылап чоруп турду-вус. Чогууна ол чылдарда көчүт непереней апарган ыры бо-ла сактып, сепки-сактыжым хайгытып келди-рди ийиң.

Калдан-Хамар артын-сынын Каскан болза, аштаа болза.

Каас, чараш машинага Чалаачылапкан бээр бир чыл ака бергенде, бир-ле хун «Совтуттрас» че-риниң даргазы мен келдире берген.

— Даарта эртенгичи он шакта ТАРН Топ Коми-тетин Чингиз секретары Салчак Калбакхөрекович То-каын хүлээп алышканын баар кижиге-дир силер. Ты-ваын баштайгы чалаачыла-тынын дугайында сонуур-гааш, оларны-биле чугаала-жып дээр-дир, таптыг белет-кенип алыңар — деп мындыг.

Бөдүнү арат кижиге бо-лгаш мен. Шыны херек, чүгү-жүрүм, чүгү белеткенип алыр кижиге боор мен деп, сактыжым аймаар-ла бер-ген.

Салчак Калбакхөрекович бисти бөдүнүг ажылдаар ка-бинетинге хүлээп алган. Ол баштайгы Ты-ва чалаачыларга ТАРН Топ Комитетиниң даалганын ёзуугар иңг ба-ймыр чедирип, республиканың үдүс ажыл-агыйына көчүт чугула чүктөр сөөртүргө оларын мога-шылгач чок ажылдап, чогуна төлөтүп баан болурун күтсөн.

Оң соонда ТАРН Топ Комитетиниң Политбюро-зун даасканын ёзуугар Тона дарга менээ Мантал бикни-ти тыяккан:

— Баштайгы ты-ва чалаачы кыстыр силер, моон соң-ке билинчип чедир алган. Удус ажыл-агыйын ыклат-тас чугула чүктөр ажылда-рар чорутулар — деп, Ондар Ке-невова чүгүлүп соосту.

И. КЕЛИК-СЕНГИ.

Чылар болгаш кижилер

болуру күзелинге чедир алдыр, кызыл командир да-йымның чыгыны күсөдир дээп кызып өөринип турган. 1936 чылдын күзүнде чо-лаачылар эргенин шыны-газын холга алдым. Күсө-лим-даа боттанган. «М-1» деп маркалыг беш олуттуг машинаны меңээ чүрүм ёзу-гаар хүлээди-даа берген чү-ве.

Менээ быжылган ол «М-1» деп машина-биле Ты-ваын Алыктарын Рево-люстуг Эвилеленин Топ Комитетиниң харысалга-лыг ажылдакчыларын Ты-ва Арат Республиканың бугу кожуунарына сургакчы-лаан үезинде сөөртүп, ол мышка кожуунарыга почта чүвенин чүрүп турдум.

Чүвенин шынып чугаала-р ужурут, Ыңчан Ты-ва Арат Республиканың нарыскалы Кызыл хоорайга-даа, ыра-чок кожуунарыга-даа ам-гы мышка ыклат-тас орук-тар чок турган. Ты-ва-ның арат чонуну, МЧЭ, ол уде күүрөөмүнүн мал-маганын шыдаар каалкан онгүл-чингил орук-

тары-биле эге орук изеп, доо-дун-доо-рука торулбай, машинасы үрелип каарга септес, кылып алгаш, ору-вус уламчылап чоруп турду-вус. Чогууна ол чылдарда көчүт непереней апарган ыры бо-ла сактып, сепки-сактыжым хайгытып келди-рди ийиң.

Калдан-Хамар артын-сынын Каскан болза, аштаа болза.

Каас, чараш машинага Чалаачылапкан бээр бир чыл ака бергенде, бир-ле хун «Совтуттрас» че-риниң даргазы мен келдире берген.

— Даарта эртенгичи он шакта ТАРН Топ Коми-тетин Чингиз секретары Салчак Калбакхөрекович То-каын хүлээп алышканын баар кижиге-дир силер. Ты-ваын баштайгы чалаачыла-тынын дугайында сонуур-гааш, оларны-биле чугаала-жып дээр-дир, таптыг белет-кенип алыңар — деп мындыг.

Бөдүнү арат кижиге бо-лгаш мен. Шыны херек, чүгү-жүрүм, чүгү белеткенип алыр кижиге боор мен деп, сактыжым аймаар-ла бер-ген.

Салчак Калбакхөрекович бисти бөдүнүг ажылдаар ка-бинетинге хүлээп алган. Ол баштайгы Ты-ва чалаачыларга ТАРН Топ Комитетиниң даалганын ёзуугар иңг ба-ймыр чедирип, республиканың үдүс ажыл-агыйына көчүт чугула чүктөр сөөртүргө оларын мога-шылгач чок ажылдап, чогуна төлөтүп баан болурун күтсөн.

Оң соонда ТАРН Топ Комитетиниң Политбюро-зун даасканын ёзуугар Тона дарга менээ Мантал бикни-ти тыяккан:

— Баштайгы ты-ва чалаачы кыстыр силер, моон соң-ке билинчип чедир алган. Удус ажыл-агыйын ыклат-тас чугула чүктөр ажылда-рар чорутулар — деп, Ондар Ке-невова чүгүлүп соосту.

И. КЕЛИК-СЕНГИ.

Чылар болгаш кижилер

болуру күзелинге чедир алдыр, кызыл командир да-йымның чыгыны күсөдир дээп кызып өөринип турган. 1936 чылдын күзүнде чо-лаачылар эргенин шыны-газын холга алдым. Күсө-лим-даа боттанган. «М-1» деп маркалыг беш олуттуг машинаны меңээ чүрүм ёзу-гаар хүлээди-даа берген чү-ве.

Менээ быжылган ол «М-1» деп машина-биле Ты-ваын Алыктарын Рево-люстуг Эвилеленин Топ Комитетиниң харысалга-лыг ажылдакчыларын Ты-ва Арат Республиканың бугу кожуунарына сургакчы-лаан үезинде сөөртүп, ол мышка кожуунарыга почта чүвенин чүрүп турдум.

Чүвенин шынып чугаала-р ужурут, Ыңчан Ты-ва Арат Республиканың нарыскалы Кызыл хоорайга-даа, ыра-чок кожуунарыга-даа ам-гы мышка ыклат-тас орук-тар чок турган. Ты-ва-ның арат чонуну, МЧЭ, ол уде күүрөөмүнүн мал-маганын шыдаар каалкан онгүл-чингил орук-

тары-биле эге орук изеп, доо-дун-доо-рука торулбай, машинасы үрелип каарга септес, кылып алгаш, ору-вус уламчылап чоруп турду-вус. Чогууна ол чылдарда көчүт непереней апарган ыры бо-ла сактып, сепки-сактыжым хайгытып келди-рди ийиң.

Калдан-Хамар артын-сынын Каскан болза, аштаа болза.

Каас, чараш машинага Чалаачылапкан бээр бир чыл ака бергенде, бир-ле хун «Совтуттрас» че-риниң даргазы мен келдире берген.

— Даарта эртенгичи он шакта ТАРН Топ Коми-тетин Чингиз секретары Салчак Калбакхөрекович То-каын хүлээп алышканын баар кижиге-дир силер. Ты-ваын баштайгы чалаачыла-тынын дугайында сонуур-гааш, оларны-биле чугаала-жып дээр-дир, таптыг белет-кенип алыңар — деп мындыг.

Бөдүнү арат кижиге бо-лгаш мен. Шыны херек, чүгү-жүрүм, чүгү белеткенип алыр кижиге боор мен деп, сактыжым аймаар-ла бер-ген.

Салчак Калбакхөрекович бисти бөдүнүг ажылдаар ка-бинетинге хүлээп алган. Ол баштайгы Ты-ва чалаачыларга ТАРН Топ Комитетиниң даалганын ёзуугар иңг ба-ймыр чедирип, республиканың үдүс ажыл-агыйына көчүт чугула чүктөр сөөртүргө оларын мога-шылгач чок ажылдап, чогуна төлөтүп баан болурун күтсөн.

Оң соонда ТАРН Топ Комитетиниң Политбюро-зун даасканын ёзуугар Тона дарга менээ Мантал бикни-ти тыяккан:

— Баштайгы ты-ва чалаачы кыстыр силер, моон соң-ке билинчип чедир алган. Удус ажыл-агыйын ыклат-тас чугула чүктөр ажылда-рар чорутулар — деп, Ондар Ке-невова чүгүлүп соосту.

И. КЕЛИК-СЕНГИ.

ФЕВРАЛЬ 11-ДЕ БИРГИ ПРОГРАММА МОСКВАДАН

8.00 — «Уе». 8.35 — Олимпиа-даның хүн демдегелди. 8.50 — XIV кышкы Олимпий оюна-рында Сараеводан дамчы-р. 9.50 — «Спортлото» 6-м тираж. 10.00 —